

Интернет сајт „Викиликс“ (Wikileaks.org), који се бави разоткривањем афера, објавио је 91.000 поверљивих војних докумената САД о рату у Авганистану, што је једно од највећих неовлашћених разоткривања поверљивих војних докумената у историји.

Вашингтон тврди да ово цурење података угрожава националну безбедност САД, а америчке функционере су посебно разбеснели наводи о сарадњи Пакистанске обавештајне службе са оним побуњеничким талибанским групама у Авганистану.

Велики део садржаја ових докумената односи се на оно што је јавности о деветогодишњем конфликту у Авганистану већ познато - америчке снаге за специјална дејства су припаднике милитантних снага убијале без суђења, случајно су убијани и бројни авганистански цивили.

У документима су детаљни описи напада које је америчка тајна јединица за специјалне операције Одред 373 изводила против побуњеничких и терористичких циљева који су по процени функционера САД били од великог значаја. Неки од ових напада су за резултат имали и непланирано убијање авганистанских цивила. Током операције откривања и ликвидирања либијског борца Абу Лаита ал Либија, који се у документима описује као виши војни командант Ал Каиде, као колатералну штету аутори извештаја наводе и шест непријатељских бораца и седам цивила – при чему су сви цивили били деца. Одред 373 је своје мете бирао са листе од 2.000 истакнутих личности талибана и Ал Каиде које треба „убити или заробити“, познате као „Заједничка листа приоритета“.

Документа су на „Викиликс“ постављена у недељу, а пре тога су увид у њих добили амерички лист „Њујорк тајмс“, британски „Гардијан“ и немачки недељник „Шпигл“. Амерички и пакистански функционери су објављивање докумената одмах осудили, окарактерисавши га као потенцијално штетно и ирелевантно.

Генерал Џим Џонс, саветник за националну безбедност Беле куће, у саопштењу је изјавио да се објављивањем ових података угрожавају животи Американаца и америчких партнера, а затим објаснио да се документа односе на период од јануара 2004. до децембра 2009, махом за време администрације претходног председника Џорџа Буша, пре него што је председник Обама најавио своју нову стратегију.

Хусеин Хакани, пакистански амбасадор у САД, сложио се са Џонсовим оценама, изјавивши да документа о којима је реч не одражавају реалност на терену, где његова земља и САД улажу заједничке напоре да поразе Ал Каиду и њене савезнике талибане.

„Њујорк тајмс“, међутим, сматра да документа о којима је реч откривају да су још пре врло кратког времена односи САД и Пакистана били далеко мање хармонични, те да „површне обавештајне процене“ нижих војних официра сугеришу да Пакистан „представницима своје шпијунске службе допушта да се директно састају са талибанима, на тајним стратешким скуповима на којима се организују милитантне групе које се боре против америчких војника у Авганистану, па чак и кују завере за атентате на авганистанске лидере“.

Снимак ликвидације новинара из хеликоптера

„Викиликс“, сајт који води аустралијски новинар Џулијан Асанж, постао је светски познат након што је објавио видео снимак из кабине хеликоптера који је 2007. изнад Багдада пуцао на новинаре. За објављивање снимка из хеликоптера окривљен је амерички војни обавештајни аналитичар Бредли Менинг (22), који је раније овог месеца оптужен за објављивање поверљивих информација. Менинг се на интернету хвалио да је 260.000 америчких поверљивих порука даунлодовао и пребацио на Wikileaks.org.

(Блиц)